

Lesk a bída dotací

29.8.2026 - Libor Votava | Strana svobodných občanů

Dotace z EU je silné téma a bylo o něm řečeno snad vše. Fanoušci dotací zdůrazňují jejich nezbytnost pro prosperitu celých států (zejména tzv. čistých příjemců - např. ČR), regionů nebo konkrétních měst a obcí. Odpůrci dotací upozorňují na nebezpečí vzniku korupčního prostředí, přílišnou administrativní náročnost nebo na nesmyslnost některých projektů, za kterými stojí podpora z evropských fondů. Dotace jsou problém - silně deformují zdravou alokaci zdrojů. Proto nejsou zdrojem dlouhodobé prosperity, ale úpadku. Proč?

Nepřímo protěžují projekty, na které je možné dotaci získat právě teď nikoli v budoucnu. Naopak se odkládají projekty, na které se očekává dotace v budoucnu. „Proč stavět letos za svoje, když na to bude příští roky dotace“. Smysluplné věci se odkládají, na nesmysly se chvátá.

Dotace podporují předimenzované projekty. Pro poskytovatele jsou výhodné projekty vyšší, často předimenzovaných hodnot. Cílem je dotace vyčerpat nikoli zkoumat poměr užitku a ceny. Cost-benefit analýza by zbytečně zdržovala.

Dotace deformují motivaci a riziko. Peníze z dálky nebolí. Prostavět mnoho miliónů za zbytečnost z místního rozpočtu může znamenat polickou sebevraždu. Naopak získat, vyčerpat, prostavět a správně proučtovat mnoho miliónů za zbytečnost nepálí příjemce (např. místní politiky) ani poskytovatele. Předražená rozhledna, chronicky ztrátový aquapark, nikam nevedoucí cyklostezka v polích, kapacitně předimenzovaná vzdělávací budova jsou úředníkům v Bruselu a daňovým poplatníkům EU „úplně buřt“.

Dotace jsou komplikované na proces a výkaznictví, proto vytvářejí zbytečná a neefektivní pracovní místa. Správně vyplnit žádost, čísla vykázat a zaúčtovat, celý proces zadministrovat je často adrenalinový sport, na kterém se úspěšně „žíví“ řada poradenských firem.

Věříte, že dotace jsou zdrojem prosperity a pokroku v místě, kde žijete? Já jsem tomu nevěřil nikdy.

S dotacemi je to jako s heroinem. Na chvíli potěší, po čase se vytvoří závislost a dlouhodobě vás ničí. Heroin je zlo. Normální je nebýt na heroinu závislý. Normální je systém, kde heroin berou jen zoufalci. Dotace je ekonomické zlo. Normální je nebýt na dotacích závislý. Normální je systém, kde dotace berou jen zoufalci, vyžírkové a prospěcháři. Zrovna tyto skupiny lidí ve zdravé ekonomice zase tam moc nepotřebujeme.

Autor: Ing. Libor Votava, Ph.D

Článek vyjadřuje názor autora nejedná se oficiální stanovisko Svobodných

<https://svobodni.cz/novinky/lesk-a-bida-dotaci>